

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **A. R.**

oskarżonego o czyn z art. 160 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 7 marca 2024 r.

skargi prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 14 listopada 2023 r, sygn. akt IV Ka 784/23

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 26 czerwca 2023 r.,

sygn. akt II K 685/20 i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Świdnicy do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 685/20, Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne, na okres roku próby licząc od dnia prawomocności wyroku, prowadzone przeciwko A.R., oskarżonemu o czyn z art. 160 § 3 k.k., eliminując z opisu tego czynu stwierdzenie, że pokrzywdzony Z. K. doznał omdlenia. Orzekł ponadto od oskarżonego nawiazki w kwotach po 10.000 zł na rzecz wykonujących prawa pokrzywdzonego M. K. i P. K.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońców oskarżonego, Sąd Okręgowy w Świdnicy, wyrokiem z dnia 14 listopada 2023 r, sygn. akt IV Ka 784/23, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę A. R. przekazał do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego wniósł prokurator, zarzucając: „naruszenie przepisów prawa procesowego, mający wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 437 § 2 zd. 2 kpk, polegające na uchyleniu przez Sąd Okręgowy w Świdnicy IV Wydział Kamy Odwoławczy orzeczenia Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 26 czerwca 2023 roku sygn. akt II K 685/20 i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji w sytuacji, gdy nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości, a jedynie dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych z zakresu medycyny”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Świdnicy IV Wydział Kamy Odwoławczy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na skargę obrońcy oskarżonego wnieśli o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga prokuratora jest zasadna, co spowodowało konieczność uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Analiza uzasadnienia zaskarżonego skargą wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy nie potwierdziła, aby podstawą wydania orzeczenia kasatoryjnego była którakolwiek z podstaw wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k., w tym powołana jako

podstawa zaskarżonego rozstrzygnięcia konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Sąd Najwyższy orzekający w niniejszym składzie opowiada się za ścisłą wykładnią podstawy uchylenia orzeczenia, jaką jest "konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości".

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19 (OSNK 2019, z. 6, poz. 31), stwierdzono, że „konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji”.

Tymczasem z uzasadnienia orzeczenia Sądu odwoławczego wynika, że jedynym powodem uchylenia wyroku Sądu I instancji jest konieczność dopuszczenia dowodu z uzupełniającej opinii biegłych z zakresu medycyny. Nie ujawniono natomiast konieczności przeprowadzenia innych dowodów, wprost przy tym wskazując na możliwość poprzestania na ujawnieniu zeznań świadków przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Lektura uzasadnienia Sądu odwoławczego wskazuje więc co najwyżej na potrzebę przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego, nie zaś ponownego przeprowadzenia przewodu sądowego. W obecnym stanie prawnym Sąd odwoławczy ma obowiązek reformatoryjnego orzekania, a nie jedynie kontrolowania trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia. Przeprowadzenie jednego tylko dowodu, choć oczywiście może mieć finalnie wpływ na konieczność dopuszczenia kolejnych dowodów, a także na odmienne ustalenia co do sprawstwa oskarżonego, nie wypełnia przesłanki konieczności przeprowadzenia przewodu na nowo w całości.

Biorąc pod uwagę merytoryczny charakter postępowania odwoławczego i wynikające z tego obowiązki Sądu II instancji, Sąd Okręgowy zobowiązany był wskazać w uzasadnieniu swojego wyroku wytyczne samodzielnie zrealizować.

Dopiero, gdyby w wyniku tak przeprowadzonego postępowania ujawniła się jedna z podstaw uchylecia wyroku wskazana w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k., otwierałoby to drogę do wydania takiego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.

[PGW]

[ał]